

[Fibiger.]

Der er dog en ting, jeg gerne vil sige. Det er, ligesom man visse steder har en tilbøjelighed til at klumpe disse huse for tæt sammen. Det skulle dog også gerne være sådan, at der er arbejde til de mennesker, som opfører og bebor disse huse. Det er uheldigt, hvis man får kolonier af sådanne arbejderboliger, uden at der er arbejdsmuligheder for de pågældende landarbejdere. Det er et spørgsmål, som jeg tror man skal se lidt på, når man godkender køb af grund: at husene ikke kommer til at ligge altfor tæt på hinanden, men at man tænker på, om der er arbejdsmuligheder for deres beboere.

Iøvrigt skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget, som det her er fremsat. Jeg tror ikke, man skal skride til udvidelser, som den ærede ordfører for socialdemokratiet var inde på, men holde sig til det, der er foreslået her.

Kirkegaard: Da loven om udlån til arbejderboliger på landet sidste år var til behandling, fik den en meget grundig gennemgang i det nedsatte udvalg. Vi kan fra mit partis side tiltræde forhøjelsen af lånesummen til byggeri, og jeg kan på mit partis vegne tilsige lovforslaget en velvillig behandling.

Fuglsang: Også jeg kan tilsige lovforslaget en velvillig behandling. Forslaget er jo ligesom det lovforslag, vi lige har behandlet, en ganganger fra tidligere år — på godt og ondt. Hvad dette forslag angår, er det sandt, som det blev sagt af den højtærede minister, at det stadigvæk er en presserende opgave gennem en sådan støtte fra lovgivningsmagtens side at medvirke til forbedring af landarbejdernes boligforhold. Hvad man i den henseende endnu kan blive udsat for, er jo i mange tilfælde intet mindre end en skamplet på et land med et så højt udviklet landbrug som Danmark, ikke mindst en skamplet på de godser og større brug, som byder mennesker sådanne boligforhold.

I den forbindelse kommer jeg til at tænke på et forslag, som fornylig blev debatteret her i tinget, nemlig forslaget om udvidet bemyndigelse til statistiske undersøgelser. Hvad om man virkelig genoptog den undersøgelse af landarbejdernes boligforhold, som

var kommet i gang i sin tid, men så brat blev standset?

Som sagt, mit parti vil gerne støtte det foreliggende lovforslag, men er der penge nok i det? Vil ministeren være i stand til at oplyse os om, hvorvidt de hidtidige bevilninger har vist sig at være tilstrækkelige? Ved lovforslaget her er de enkelte lånebeløb jo sat op. Om det er tilstrækkeligt, vil jeg ligesom det ærede medlem hr. Bladt sætte et spørgsmålstegn ved. I hvert fald er det samlede rådighedsbeløb jo ikke sat op i tilsvarende grad. Det er mit håb, at man vil se på dette forhold inden anden behandling.

Det samme gælder en anden god gammel kending, som jeg tidligere har peget på, nemlig kapitel VI i landbrugsministeriets bekendtgørelse, det kapitel, som omhandler opførelse af arbejderboliger for landmandens regning. Jeg har før direkte stillet forslag om, at dette afsnit blev ændret, og har påvist, at jeg her var ganske på linie med Dansk Arbejdsmands Forbunds forskellige kongresbeslutninger. Men afsnit VI findes stadig i cirkulæret fra i år, og stadig ser man, at de store ejendomme foruden at få statsstøtte opkøber private brug. Dette er helt igennem en rest fra middelalderen og feudaltiden, noget, som faktisk ikke har sin plads i et samfund af 1954; men det betyder, at vore landarbejdere er underkastet moderne kapitalistiske metoder og samtidig stadigvæk er belempret med rester, som burde høre en fortid til. Jeg vil håbe, at man ser også på denne side af sagen i udvalget.

Oluf Pedersen: Jeg skal også anbefale lovforslaget. Det er jo klart, at det må hilses med tilfredshed, at man får gode boliger. Det er jo sådan, at hvad det angår, er vi her i Danmark forholdsvis godt stillet, og med hensyn til boliger for landarbejdere er vi langt bedre stillet, end man er i de store lande, selv i det land, som det ærede medlem hr. Fuglsang har et så godt kendskab til. Men man må jo rejse det problem, om vedtagelsen af en lov som denne betyder, at man stiller dem, som kommer ind under den, anderledes — bedre eller dårligere — end andre. Jeg vil derfor bede den højtærede minister om i udvalget eller på anden måde, hvis der ikke nedsættes noget ud-